

EFFECTMETING SOCIAAL EDUCATIEVE DIENSTVERLENING **Op weg naar een sterker prestatieverhaal**

Marjolein Oomes, KB

2-11-2017

www.kb.nl

Doel van vandaag

- Inzicht in wat landelijk speelt
- Ophalen van wensen en behoeften
- Ervaringen uitwisselen
- Motiveren

1.

- Introductie landelijk onderzoeksprogramma

2.

- De effecten van bibliotheekprogramma's binnen het sociaal educatieve veld

3.

- Meten en vertellen

4.

- Implementeren

Wat gebeurt er landelijk?

INTRODUCTIE & ACHTERGROND

‘Binnen het programma *Meten Maatschappelijke Opbrengst* wil de KB een bijdrage leveren aan het meetbaar maken van de maatschappelijke effecten van bibliotheekdiensten.

We doen dit door nieuwe **meetinstrumenten** te (laten) ontwikkelen, de ontwikkeling en **uitwisseling van kennis** over effectmeting te verhogen en onder centrale regie **landelijke samenwerking en synergie** te stimuleren.’

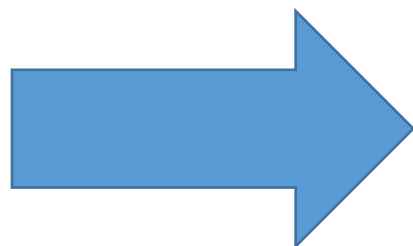
“Hoe veranderen we van input georiënteerde organisatie naar een outcome georiënteerde organisatie?”

“Wij willen laten zien dat we meer doen dan boeken uitlenen”

“De gemeente wil prestatieafspraken met ons maken”

“Hoe zorgen we ervoor dat de effecten die we nastreven leidend worden in de keuzes en afwegingen die we maken?”

- **Veranderend informatie- & educatie landschap**
- **Veranderend gebruikersgedrag en -verwachtingen**
- **Toenemend belang van *evidence based policy***

- **Aandacht voor effectmeting en effectgericht werken**

Hoe vertel ik een beter prestatieverhaal?

Intern

- Kritische reflectie
- Resultaatgericht werken (pdca)

Extern

- Verantwoorden en legitimeren
- Beïnvloeden van het imago

- Gezamenlijke landelijke strategie en methodiek
- Effectonderzoek door Bibliotheken faciliteren
- Effectgericht denken en werken stimuleren

Landelijke werkgroep

ProBiblio

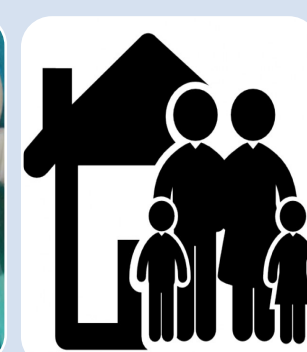
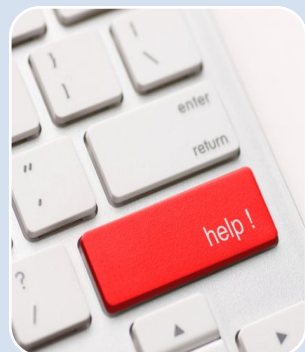

KB

Basisvaardigheden / Sociaal domein

Activiteiten en programma's binnen het maatschappelijk educatieve werkveld

Taal

Digitaal

E-overheid

Werk &
Inkomen

Financieel
& Juridisch

Zorg &
Welzijn

Gezin &
opvoeding

Type programma's

1. **Cursussen/trainingen** met meerdere bijeenkomsten
2. Eenmalige **bijeenkomsten** rondom een specifiek thema (workshop, lezing)
3. **Persoonlijke begeleiding** / advies / doorverwijzing naar instantie, bijv. via een vaste balie, loket of informatiepunt en/of tijdens een inloopsprekkuur;
4. **Groepsbijeenkomsten**, gericht op samen oefenen, ontmoeting van gelijkgestemden, leren van elkaar (bijv. Taal-/ tabletcafé / netwerkbijeenkomsten, etc .)
5. **Collectie**, les-, leer- lees- en oefenmateriaal (*vaak i.c.m. andere typen*)
6. **Faciliteiten** waar men zelfstandig gebruik van kan maken (eventueel onder begeleiding) (computer, werkplek)

**Wie doet er al aan
effectmeting?**

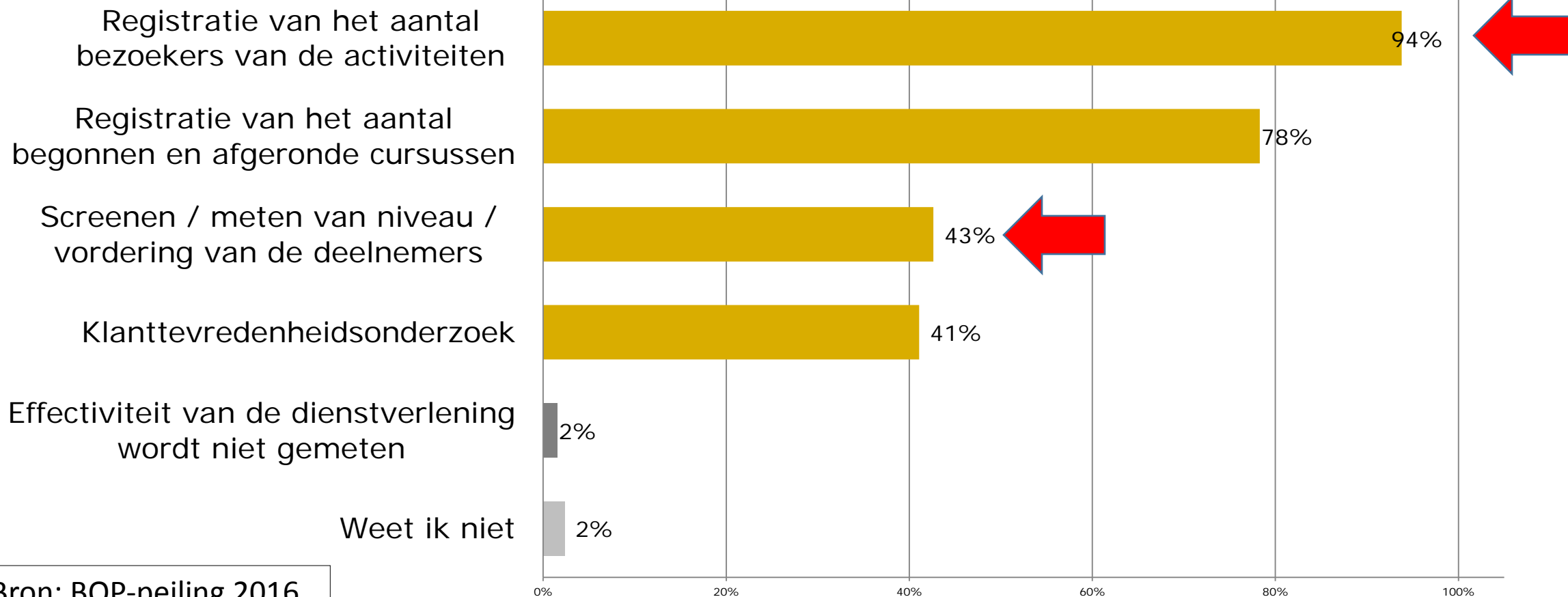

**Wie is er van plan om aan
effectmeting te gaan
doen?**

**Wie heeft er (nog) geen
idee?**

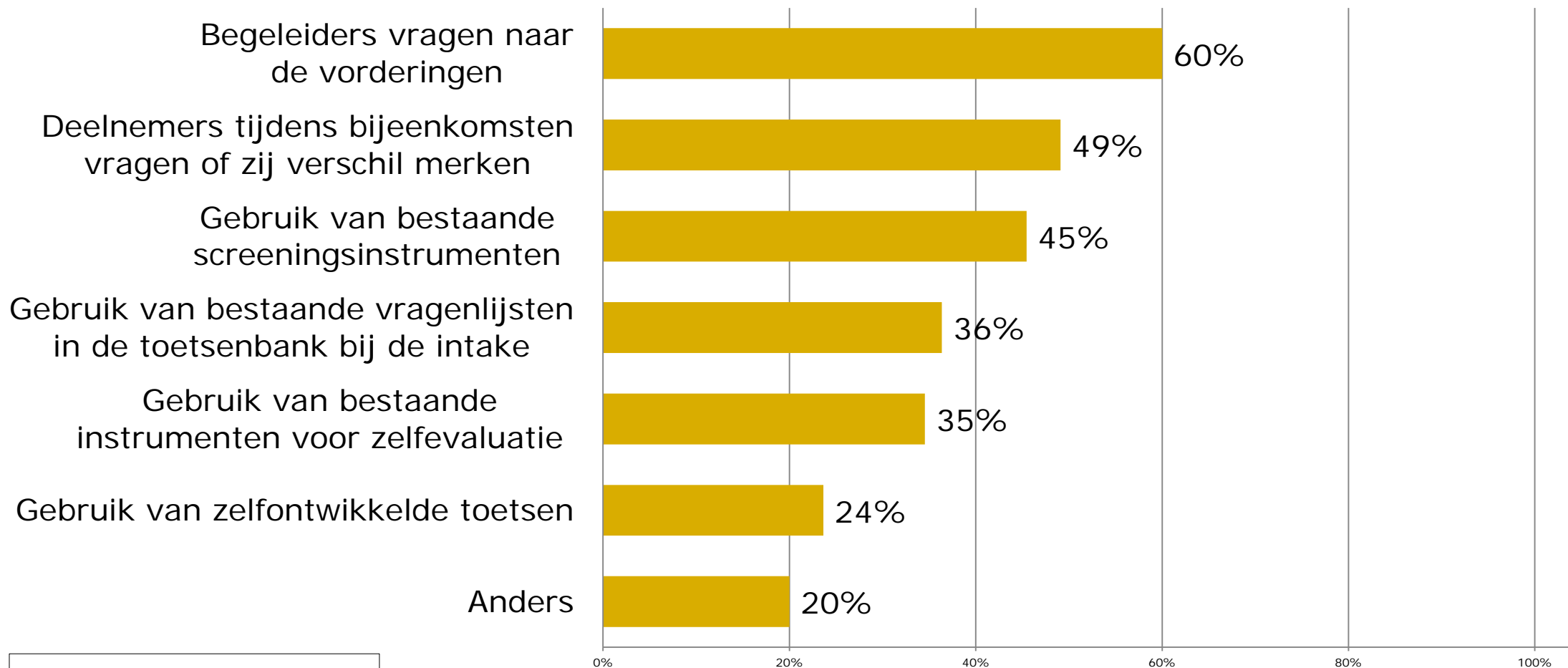

Effectmeting dienstverlening basisvaardigheden

Bron: BOP-peiling 2016

Screening niveau / vordering basisvaardigheden

Bron: BOP-peiling 2016

De cijfers achter het verhaal

Kwantitatief

- Numeriek, uitgedrukt in meeteenheden / aantallen
- Harde / feitelijke gegevens
- Collectief staat centraal
- Gericht op verstrekken van (representatief) totaalbeeld / stavaza

Het verhaal achter de cijfers

Kwalitatief

- Woorden en verhalen
- Gericht op het verkrijgen van begrip van de beweegredenen van mensen
- Individu staat centraal
- Anekdotisch materiaal ter diepgang, overweging, ondersteuning en illustratie

Welke effecten wil je meten?

A. DE CIJFERS ACHTER HET VERHAAL

Terminologie rondom effectmeting

- **Outcome:** verandering of verbetering op persoonlijk leven van mensen, voortgebracht door het gebruik van de bibliotheek. Positief, bedoeld en nauw verbonden aan de doelen van het programma.
- **Impact:** meer indirecte, langere termijneffecten en invloeden van de bibliotheek op individueel of gemeenschapsniveau, kan ook negatief en onbedoeld zijn.
- **Waarde:** het belang dat stakeholders aan bibliotheken toewijzen en dat gerelateerd is aan de perceptie/ervaring van werkelijk en mogelijk ervaren voordelen

5 levensdomeinen
waar de verandering
betrekking op kan
hebben

6 typen verandering:

- Kennis
- Vaardigheden
- Attitude
- Emotie
- Gedrag
- Status

Groepsopdracht

- 4 groepjes:
  - 3 Bibliotheekdeelnemers
  - 1 Niet-bibliotheekdeelnemers
- Benoem de effecten (nagestreefd / verondersteld / waargenomen)
  - op de 6 domeinen
  - en 6 typen (verandering)

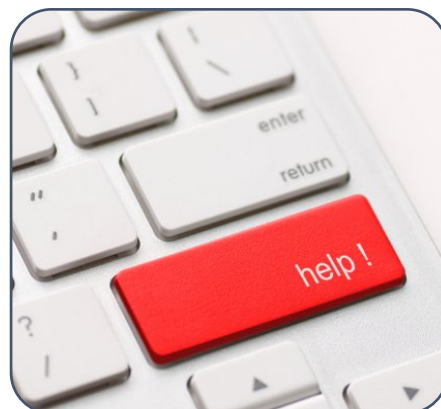
Groep 1

Taal

- Taalcafé
- Conversatieles
- leesclub
- Taalmaatje

Groep 2

Digitaal

- Cursus (social media, basis computer en internet)
- Tabletcafé

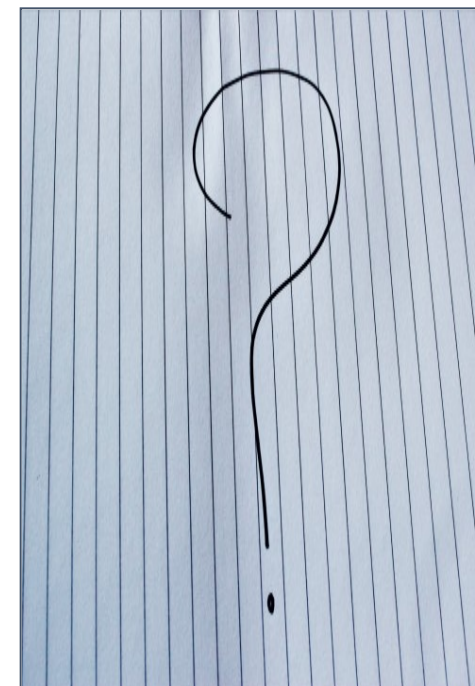
Groep 3

E-overheid

- Cursus Digisterker
- Belastingdienst-sprekkuur

Groep 4

Ik durf nu zelf een afspraak te maken met de gemeente

Ik weet nu beter waar ik moet zoeken voor hulp

Ik oefen nu elke dag een uurtje op de computer

Ik wil meer leren over computers en internet

Ik heb nieuwe mensen leren kennen

Ik heb zelf online een reis geboekt

Ik ga een computer kopen

Ik heb mijn cv geplaatst

De cursussen waren een leuke dagbesteding

	Kennis	Vaardigheden	Attitude (houding / waarden / overtuiging)	Emotie / beleving / gevoelens	Gedrag / activiteiten	Status / omstandigheden / positie
Educational	Introduction to new technologies and unknown digital possibilities	Functional internet skills	Improved attitude toward IT	increased feelings of pride and self-confidence	Sign up for follow-up course	Less dependent of others to handle IT-related issues
			Motivation to learn more		More use of the internet in daily life	
					Help others to apply for social benefits	
Social	Specific knowledge about government websites and procedures	Navigate government websites	Belief that the e-government is useful, important and convenient		Appeal to social security, contact with the local government	
	Acquaintance with other lifestyles through the interaction with other participants		Improved attitude towards others with different backgrounds and lifestyles	Improved identification with the library and local environment		
				Feelings of connectedness to others		
Economic	Specific knowledge about social security legislation	Look and apply for jobs online (via government website)			Solliciteren	Financial self-reliance
	Knowledge about websites for job searching					Improved labor market position
Cultural / recreational				Enjoyment and relaxation during the coursemeetings		
Health and care				Apply for financial support for health care		
						24

Hoe kunnen we effecten meten?

BESTAANDE MONITORS

Keuzes

- **Scope: hele dienstverlening / specifiek programma**
- **Kwalitatief / kwantitatief**
- **Bevragen, observeren, toetsen**
- **Design: 1 meting, 2 metingen, etc.**
- **Instrument: vragenlijst, flitspeiling**
- **Focus: domeinen**
- **Data verzamelen (online / fysiek)**
- **Data analyseren / rapporteren**

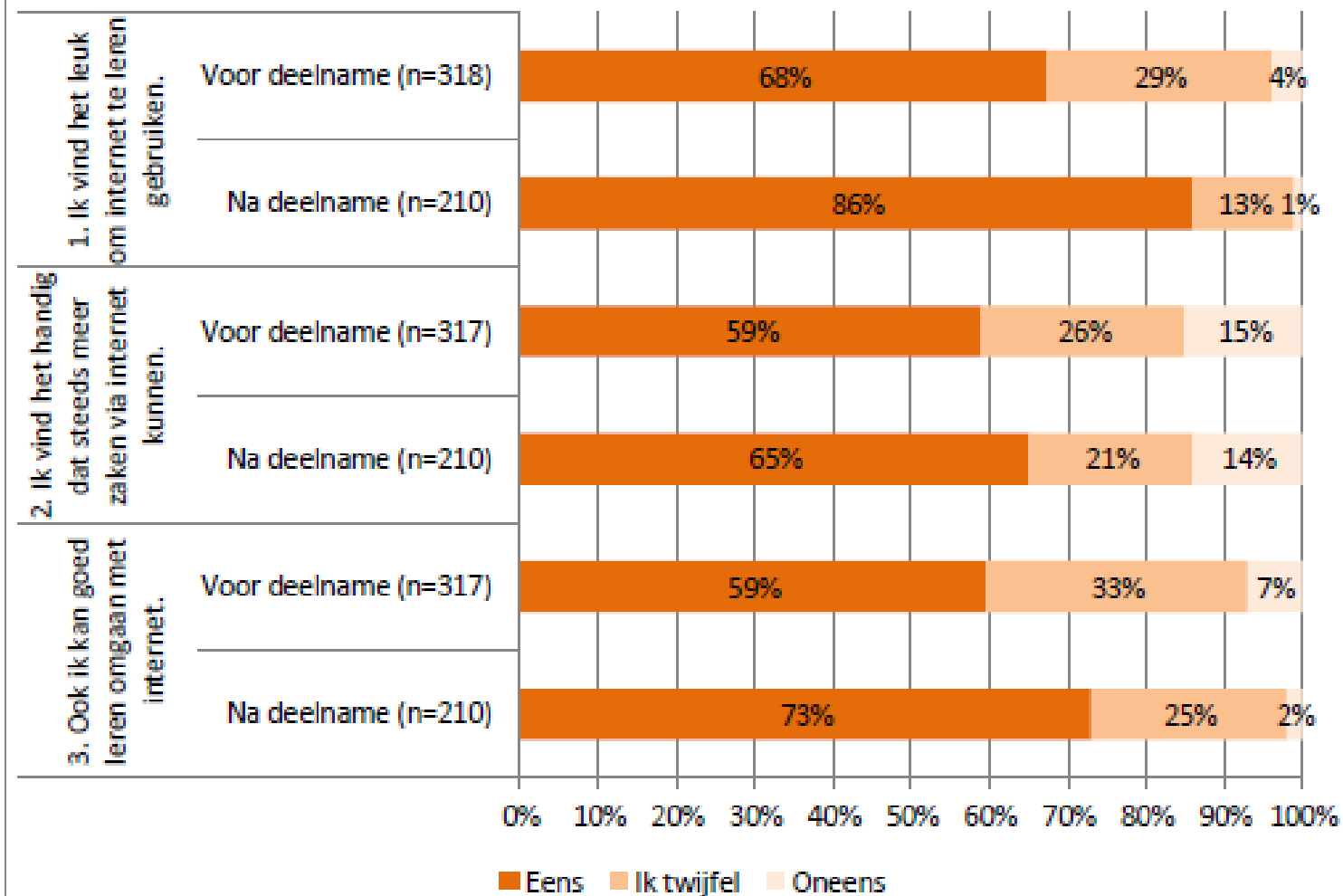
Digisterker

- Intake en evaluatie
- Focus op achtergronden van deelname en tevredenheid
- Minder effectmeting

Digitale vaardigheden

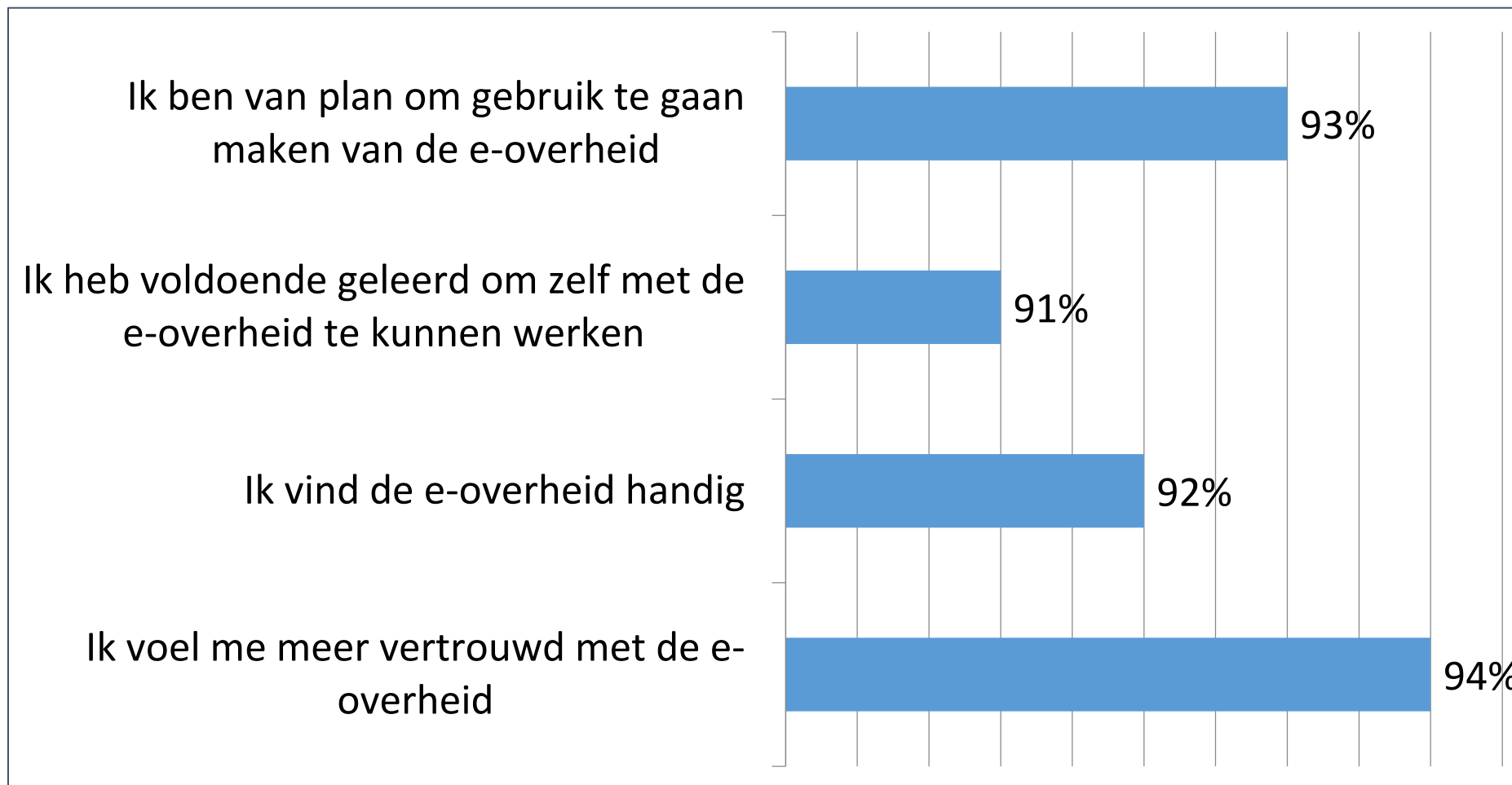
- Voor- en nameting
- Focus op verbetering specifieke vaardigheden, tevredenheid, minder bredere effecten op leven
- Modules:
  - Computer & internet
  - Sociale media
  - *Tabletcafé*

Plezier, nut en zelfvertrouwen

Bron: tussenrapportage monitor Digitale Vaardigheden, 2017

N > 210

Bron: evaluatieonderzoek
Digisterker

N>4.400

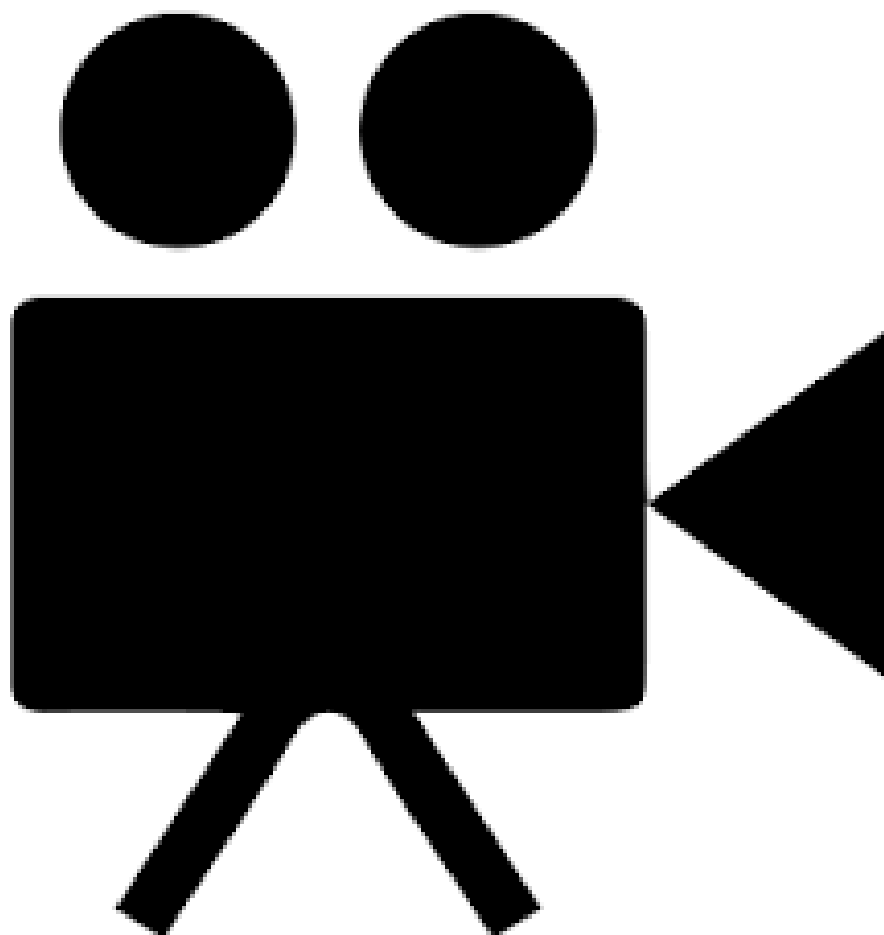

Hoe laten we de boodschap écht landen?
HET VERHAAL ACHTER DE CIJFERS

Verzamelen van kwalitatief materiaal ter afwisseling / aanvulling:

- Interviews
- Groepsgesprekken
- Filmpjes
- Foto-/ filmopdrachten

**Ervaringen met
storytelling?**

DIGIT

MENSEN OP WEG
NAAR DIGITAAL
ZELFVERTROUWEN

VERHALEN

Wat heb je nodig om (beter) aan effectmeting te kunnen doen?

(Resources, tools, overtuiging, ondersteuning, etc.)

Waar moet een landelijk instrumentarium aan voldoen?

Planning

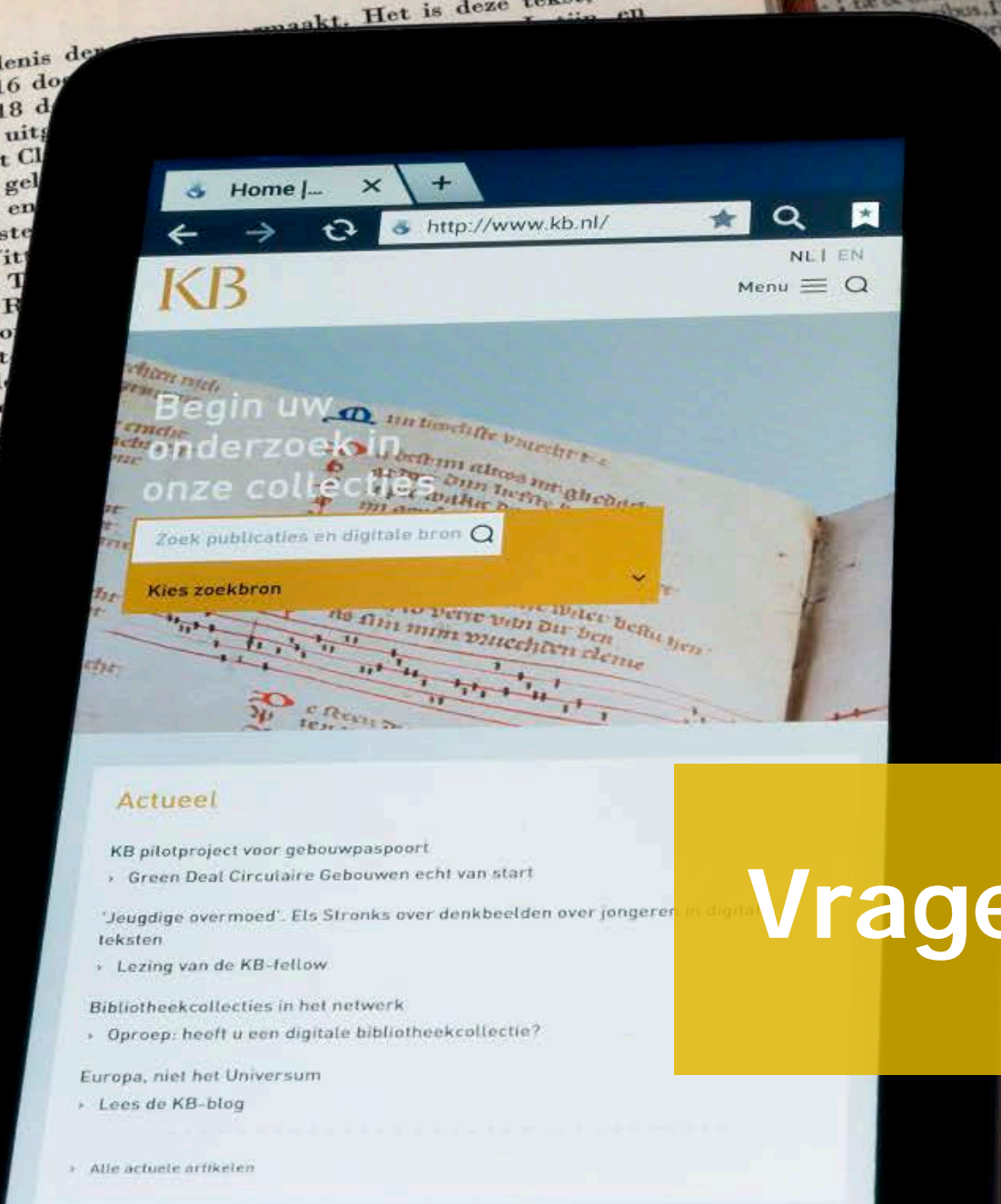
- **November:**
doorontwikkeling
vragenlijsten
- **December - januari:** testen
- **2018:** implementatie

um odoratarumque nonnullarum
Purgantium historiae libri IV,
riae pemptades sive libri XXX.
et groot Cruydtboeck, hetwelk
zouden uitgeven en in gansch
Plantin had zich langzamer-
aan al de houtblokken, die bij
kers voor andere herbariums
gd bij die van zijn eigen uit-
lustratiemateriaal uit zonder
het Museum Plantin Moretus
van Pieter van der Borch, in
overwegend en niemand min-
roote kunst, die de Mechelsche
ag legde. „Het is mij”, schrijft
en tijd in het bekijken van de
ruydtboeck van Dodoens ver-
ik, daarna in den tuin rond-
en bloem en heester geschaard
eidscher dos meende te zien
der takken, de levendigheid
ormatie der wuivende kronen,
voor mij geopenbaard, en ik
ren in den eeuwig afwisselen-
as. De prenten van Dodoens
epping duidelijker en dieper
ras de trouwe illustratie van
nter der levende natuur ge-

tgever door de banden eener
nden. Toen Dodoens in 1584
gedurende een paar jaren
was, liet Plantin dit met
emeenschappelijken vriend

als blijk van vriendschap,
verbeterden en vermeerder-
dschen tekst van zijn ge-

schiedenis der
in 1616 do
in 1618 d
werd uitg
Met Cl
Deze gel
Gent en
geweste
te Wit
ging. T
van R
de jo
plant
op de
hij te
weg
bloo
de
ver
na
vr
tr
k
t
g
e

maakt. Het is deze tekst, die
in de eerste plaats, in uitvoerige ac-
tuels nu volgende jaren staan in
ise in het land en op de Haag-
de jaren 1737 tot 1747 staakte
et „door ongelukkige tijden en
pers”. Ten einde aan het onheil-
den uitweg om — gebruik ma-
t gecontroleerde „aucties onder de
rkoachte fondsen onderling in veiling-
obligaties te betalen, en die vervol-
de te transporteren aan de bankiers.
eien stroomen van geld. Hierbij schijnt
hobben gespeeld. Hij en zijn zoon Pieter,
ing, zijn niet alleen de voornaamste koo-
de vellingen, Swart, Beauregard, Moetjens.
Gosse, Block, hun speculatiën faalden. In 1744
e majeure, maar ook duidelijk het middel-
n de vier anderen moesten zich laten welgeval-
wenschers personen benoemden om toezicht te hou-
del en bewerken der Duitschland te liquideeren en
gegeven zijn zaken in Parijs. Zoo
cht hij het tot stand dat heel zijn bezit, huis en
ligaties natuurlijk, werd overgebracht op zijn
gnie. — De firma was intusschen uitgebreid
ratie. De oudste zoon, Henri Albert was
nige generatie van een belangrijk boekhandel, d
nde als chef van de Coutelier te Parijs. Zoo
stigd als chef van de Coutelier te Parijs. Zoo
n Maria Catharina Beauregard, ses fils, tous de
n koper Is. Coustelier, à Genève, nu de
elpzig la Foire prochaine, à Genève moest borg
a Paris chez A. Coustelier, en een bizonderer steun ha
er nog bijkomen Jean te Genève, den eenigen niet
n Haag). Van hen allen gebruikte Genève voor be
nige, natuurlijk ook gebruikte Genève voor be
hoonzoons, die langzamerhand tot / 51.000 zijn
in de familie, die Den Haag niet af te wach
Maar niettemin hield hij het blijkbaar voor be
zoon Pieter zijn eigen huishouding had
verliet hij de stad. Terwijl zijn vrou
in de oude omgeving bleven, brach
zijn zonen in Genève door, en is a
hand

Vragen?